

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. VI. An Episcopus possit condere leges, seù statuta in sua Dioecesi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

dict. cap. 13. n. 3. Bonacin. dict. pun. 2. n. 21. in fin.

65 Addit Ricc. in prax. ut supra d. par. 4. ref. 389. quod Episcopus tenetur credere eis, qui dicunt, se cum causa exercuisse opera seruilia diebus festis, modò sint viri probi, ac bonæ famæ.

Sed hæc procedunt, quando necessitas est certa, tunc enim opus seruile dictis diebus sine licentia fieri potest, cæterum in dubio semper petenda est licentia ab ordinario ut d. Vulp. in Prax. Iudic. for. Eccles. cap. 5. n. 7. Bonacin. de leg. disp. 5. q. vn. pun. 3. n. 14. Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 105. num. 40.

Deniq. obseruat Vulp. in prax. 67 Iudic. cap. 5. n. 10. quod prædicta constitutio Pij V. non est vsu recepta in ea parte, qua statuit, conducentes diebus festis animalia onusta esse puniendos pœna amissionis animalium: Vnde Sac. Cõg. iussit, ut restitueretur equus, quem quidam Episcopus venderat ex causa huiusmodi contrauentionis, prout refert idem Vulp. loco cit.

S. VI.

An Episcopus possit condere leges, seu statuta in sua Diœcesi.

68 Omnes concedunt, quod Episcopi possunt facere statuta etiam pœnalia, & ipso iure pœnam infligunt, ut constat ex cap. Vt animarum de constit. in 6. statu

69 ta verò huiusmodi non debent contrariari sacris canonibus, aut

ordinationibus Summorum Pontificum c. quod super his de maior. & obediens. quamuis d. iure hoc priuilegium habeant, quod si rationabilia sint, non censeatur illis derogatum per subsequentes Summorum Pontificum constitutiones, nisi in eis id expressè cauatur cap. 1. de constit. in 6. hæc autem

70 statuta, si ab Episcopo fiant in Synodo Diœcesana, sunt perpetua, & non expirant morte conditoris, ut dicunt DD. in cap. fin. de offic. legat. Sylu. in ver. statutum n. 9. & in ver. lex n. 4. & alij, quos refert, et seq. Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. alleg. 93. n. 24. & in d. cap. fin. n. 3.

71 idemque dicendum est de Edictis Inquisitorum secundum sagund. & Auil. apud Dian. par. 4. tract. 5. 72 resol. 27. ac de gratijs ab Episcopo concessis, quæ similiter per eius mortem non expirant cap. si gratiosè de Rescript. in 6. nisi fortè ad beneplacitum cõcedantur, quia cum beneplacitum morte extinguatur, etiam gratiæ huiusmodi per mortem concedentis expirant ut in d. cap. si gratiosè: immò possunt eo casu quodocunque ab ipso concedente reuocari Barbos. loco cit. par. 2. alleg. 25. n. 55. & seq.

73 Aliæ verò ordinationes, seu edicta generalia, vel specialia ab Episcopo lata, seu promulgata extra Synodum temporanea sunt, & ideo extinguuntur per eius mortem, aut recessum cap. licet de offic. deleg. glõs. in c. à nobis 1. in ver. non nisi subditi de sent. excom. Bertachin. in tract. de Episcop. par. 2. lib. 4. q. 15. Ricc. in Decis. Cur. Neap. decis. 149. n. 1. par. 1. Sporell. decis. 14. num. 21.

quos

quos cum alijs refert, & sequitur
 Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3.
 74 all. 93. nu. 23. quod eo magis pro-
 eedit in statutis, seu ordinationi-
 bus, quæ sunt à Vicario Episcopi:
 hæc enim per eius mortem, aut
 per remotionem ab officio simili-
 ter expirant iuxta doctrinã Bart.
 in l. omnes populi nu. 8. ff. de iust. &
 ur. vbi dicit, quod rectores, seu
 Potestates Terrarum non possunt
 facere ordinationes, nisi pro tem-
 pore sui officij, & notat etiam Ge-
 nuens. in prax. Archiep. cap. 1. n. 18.
 75 Hinc infertur primò, quod ex-
 communicatio, seu alia censura la-
 ta per constitutionem, aut statutu
 Synodale sæper durat arg. d. c. fin.
 de offic. leg. glos. in d. cap. à nobis 1.
 ver. non nisi subditi de sent. excom.
 Barbof. d. par. 3. all. 93. nu. 24. secus
 si censura lata fuerit per edictum
 extra Synodum, quia tunc expi-
 rat per mortem ordinarij, aut eius
 remotionem ab officio Sylu. in
 ver. lex. n. 4. Barbof. loco cit. d. all. 93.
 n. 23. Nau. cap. 27. n. 2. vbi idem di-
 cit de excommunicationibus, &
 alijs censuris latis in mandatis visi-
 tationum, nisi fortè quis durante
 officio eius, qui censuram tulit, in
 huiusmodi excommunicationem
 inciderit, hoc enim casu remanet
 adhuc excommunicatus etiam
 post illius mortem, aut recessum,
 ut notat etiam Genuens. dict. cap. 1.
 num. 18.
 76 Infertur secundò, quod licen-
 tia delegata audiendi confesso-
 nes non expirat mortuo, aut a-
 moto delegante, quia est quedam
 gratia Quara nt. in ver. cap. Sede
 uacante quest. 1. c. ver. Secundò du

bitatur versus fin. Lezan. in Sum.
 47. reg. tom. 1. cap. 19. nu. 10. & alijs
 communiter, nisi Episcopus ad tẽ-
 77 pus vitæ suæ, vel ad suum bene-
 placitum approbasset, quia tunc
 morte extingueretur d. c. si gratio-
 se de Rescript. in 6. Barbof. de offic.
 & pot. Episc. par. 2. all. 25. num. 43.
 secus si apposita fuerit clausula
 donec aliud decreuerit, aut do-
 nec reuocauerit, vel si fuerit cõ-
 cessa ad certum tempus, quod ad
 huc expletum non esset, quia tunc
 morte non expirat, nisi postea
 fuerit ex causa per successore re-
 uocata Quar. loc. cit. aut si cõceda-
 tur ad beneplacitum sedis Epif-
 copalis, quia cum sedes ipsa non
 moriatur, durabit perpetuò arg.
 d. cap. si gratiosè de Rescript. in 6. &
 ideò Religiosus si recedat à Dice-
 cesi, in qua fuit simpliciter, &
 absolute approbatus, & postea i-
 terum redeat, non tenetur no-
 uam querere approbationem, etiã
 si mutatus fuerit episcopus, in illa
 Diœcesi Barbof. d. par. 2. alleg. 25.
 num. 44. & 50. quia si successor
 non reuocat, approbatio hoc ca-
 su semper durat Lezan. in Sum.
 tom. 1. d. cap. 19. num. 10. & ita in
 praxi seruari dicit Rico. in Pra-
 x. Eccles. par. 4. ref. 316. vbi citat
 Grass. dec. aur. lib. 1. c. 13. n. 49. Sa-
 ch. de matr. lib. 8. disp. 18n. 72. Hen-
 riq. in Sum. lib. 6. de Pœnit. cap. 6.
 num. 7. Sayr. de Censur. lib. 7. c. 14.
 num. 7. & alios.
 78 Infertur tertio, quod litteræ
 dimissoriæ ad ordines, cum con-
 tineant gratiam iam factam, hoc
 est licentiam iam concessam, vt
 ad ordines quis promoueatur,
 non

non expirant morte Episcopi concedentis, aut eius Vicarij, si ad id habeat speciale mandatum. *Nau. consis. de Rescript. Dian. par. 8. tract. 3. ref. 99. Megal. in ver. Capitulum Sede vacante. nu. 15. & alij apud Vulp. in Prax. Iudic. cap. 17. nu. 13. vbi num. 14. addit, quod etiãsi Vicarius Episcopi non habeat speciale mandatum, si tamen eius Antecessores talem habuerint facultatem, posset illas concedere inductus iusta credulitate, & ad id citat Mandos. in Reg. Cancell. 24. cap. 3. de malè promotis quest. 6. nu. 15. itã etiam dimissorie concessã à Capitulo Sede vacante elapso anno non expirant per aduentum noui Episcopi, nisi reuocentur. *Quarant. in ver. Capitulum Sede vacante quest. 10. vers. secundo dubitatur late Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 7. num. 24. Dian. d. par. 8. tract. 3. ref. 99.**

§ VII.

An Clerici civilibus legibus, aut statutis Laicorum subijciantur.

80 **I**N hac questione distinguendũ est, aut. n. lex civilis, siue statutum disponit specificè circa personas, & res ecclesiasticas, & tunc Clericos nullo modo ligat, etiãsi lex sit Ecclesiã fauorabilis. *Ecclesia S. Mariae, vbi Doctores omnes de Constit. Vnde totus titulus C. de Sacros. Eccles. & de Episc. & Cleric. vbi expressè de Ecclesijs clericis, & eorum bonis disponitur, est nullus ex notorio defectu*

potestatis iux. com. DD. opinionem, vt d. *Clar. in §. Emphytheusis vers. nec dicatur Abb. & omnes in d. cap. Ecclesia S. Mariae Vulp. in Prax. Iudic. cap. 43. num. 33. secus esset, quando lex civilis fundata esset super naturali ratione, quia tunc seruari debet non ratione legis, sed ratione iustitiã naturalis *Sylu. in ver. lex num. 15. aut quando est priuilegiatiua, quia concedere priuilegium non est signum superioritatis, cum etiam non subdito dari, & concedi possit *Syluester loco citato Laym. vt supra numer. 2. & alij communiter.***

82 Aut verò lex generaliter disponit non faciendo mentionem de Clericis, & tunc ex vi directiua, non coactiua ligat clericos, dummodò respiciat bonum commune, & sacris canonibus non repugnet *cap. lic. quoniam & c. de capitulis dist. 10. cap. 1. de Nou. op. nunt. Canoniste in d. c. Ecclesia S. Mariae Nau. cap. 23. numer. 88 Bonacin. in d. tract. de legib. disp. 1. q. 1. pun. 6. num. 29. Vulp. d. cap. 43. num. 33. & est communis opinio, vt d. *Dian. par. 1. tract. 2. ref. 8. quod intellige, dummodò sit fauorabilis, secus si esset præiudicialis *Sylu. in ver. lex num. 15. vbi etiam aduertit, quod quando lex generaliter disponens potest se habere ad commodum, & incommodum, non dicitur præiudicialis, vnde si statutum disponat, quod Primogenitus succedat, secundogenitus, licet sit Clericus, non succedet: similiter in statuto, quo masculi excludunt mulieres, non succ.***